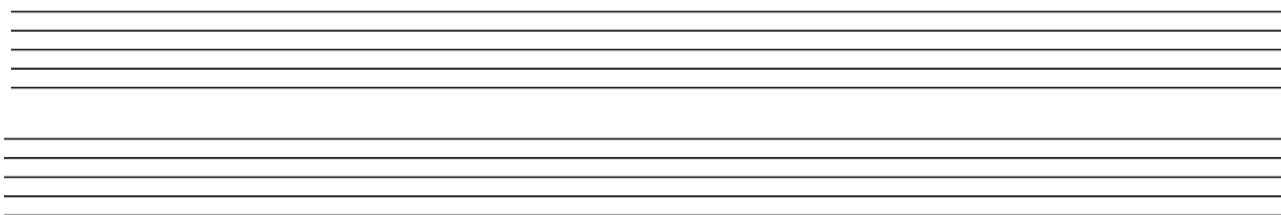
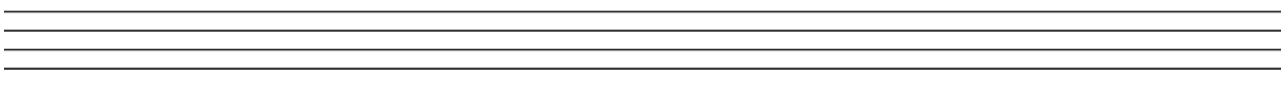

Začiatky populárnej hudby na Slovensku. (5.ročník)

7Nakreslite T,S D a D7 v stupniciach: As dur, Fis dur, c mol, cis mol.

Nakreslite noty:

cisis2 geses asas2 disis 1 gisis1 eses1 heses2 asas feses1

Spoj autora muzikálu s dielom

Andrew Loyd Weber
Michal David
Dežo Ursiny, Pavol Hamel
Leonard Bernstein
Karel Svoboda

Cyrano z predmestia
Kleopatra
Mačky
Noc na Karlštejne
West Side Story

Pomenuj nástroje na obrázku:

.....

Tanečná a s ňou súvisiaca populárna hudba má korene v ľudových tancoch. Kapely, ktoré často vznikali na dedinách, čerpali z ľudovej hudby. Tancovali sa napr. čardáše a verbunky. V mestách sa poriadali tanečné večierky. Vytvorili sa podmienky na intenzívne (pravidelné) účinkovanie hudobníkov v kaviarňach, vinárňach alebo panských salónoch. Spoločenský život v našich mestách, najmä v Bratislave, ovplyvňovala často Viedeň a Budapešť. Z dejepisu určite viete, že do r. 1918 bolo Slovensko súčasťou Rakúsko-uhorskej monarchie. Na verejných tanečných zábavách hrávali väčšinou cigánske alebo vojenské kapely. Ľudové tance sa čoraz viac dostávali do úzadia. Nahrádzali ich valčíky, polky, štvorylky, po 1. svetovej vojne cakewalk, ragtime, tango a iné. V tomto období takmer každá sezóna priniesla nový druh spoločenského tanca.

Slovenská tanečná hudba sa po r. 1918 vydala dvoma smermi:

1. Do miest sa dostávala západná tanečná hudba, ktorá spolu s českou hudobnou kultúrou modernizovala tanečnú a populárnu hudbu.
2. Vidiek, ktorý za hlavnú príležitosť na zábavu považoval tradičné sviatky – fašiangy, hody, majálesy, kde prevládala ľudová hudba.

Veľký vplyv na vývoj tanečnej hudby na Slovensku mali latinsko-americké rytmy a tance. Vyžadovalo si to už bohatšie obsadenie salónneho orchestra.

V 30. rokoch minulého storočia sa na Slovensku udomácnili shimmy, foxtrot, charleston, ale najviac tango – a sme pri vzniku prvej slovenskej tanečnej skladby. V r. 1934 vyšla gramofónová platňa, na ktorej bolo okrem iných skladieb nahrané kompozične kvalitné tango **Dušana Pálku Nepovedz dievčatko nikomu**. Text napísal Štefan Hoza (známy operný spevák a libretista). Od tohto skladateľa si môžete zaspievať refrén z tanga *Ešte raz ku tebe prídem*.

Tango – pomalý spoločenský tanec juhoamerického pôvodu v 2/4 alebo 4/4 takte. Do Európy sa dostal okolo r. 1920.

Refrén – bez zmeny opakovaná časť skladby alebo piesne, kde sa v podobe záveru vracia stála hudobná alebo textová myšlienka. Prvá časť sa nazýva verzia.

Prvým odborne vzdelaným slovenským skladateľom tanečnej hudby bol **Gejza Dusík**. Medzi svieže tanečné piesne, ktoré sa v období 40. rokov minulého storočia stali šlágrami, patria jeho tangá a foxtrot. Mnohé z nich vložil do svojich operiet.

Foxtrot – spoločenský tanec v rýchлом tempe a párnom takte. Nájdeme v ňom synkopický alebo pochodový rytmus.

Vývoj tanečnej hudby pokračoval. Vznikali veľké moderné orchestre, tzv. **big-bandy**. Tieto začínali uplatňovať interpretáciu, ktorá spĺňala požiadavky a zásady improvizácie.

Swing – džezový štýl 30. rokov minulého storočia, neskôr módny spoločenský tanec v 4/4 takte, v miernom i živom tempe.

Swingový štýl na dlhé roky ovplyvnil vývoj tanečnej hudby na Slovensku. Iniciatívne sa ho chopili mladí hudobníci ako Pavol Polanský, Ján Siváček a Pavol Zelenay. O skvalitnenie tanečnej hudby sa pričínili aj ďalšia generácia skladateľov a interpretov: Ján Melkovič, Zdeněk Sychra, Oľga Szabová a i. V r. 1962 začal svoju pôsobnosť Tanečný orchester bratislavského rozhlasu.

Neskoršie roky sú poznamenané vzostupom tanečnej hudby, na ktorom sa podieľali už aj fundovaní skladatelia, napr. Gejza Dusík, Karol Elbert, Andrej Lieskovský, Vierošlav Matušík, Dušan Pálka, Tomáš Seidmann, Ján Siváček, Pavol Zelenay. Z interpretov to boli hlavne Gabriela Hermélyová, Bea Littmannová, Melánia Oláryová a Tanečný orchester bratislavského rozhlasu (TOBR).

Hudobná ukážka: <https://www.youtube.com/watch?v=UmziQH97o8E> Nečakaj ma už nikdy

Aký tanec to je?